

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 20/12

Luksemburg, 6 marca 2012 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-348/09
P.I. / Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid

Według rzecznika generalnego Yves'a Bota, wobec obywatela Unii zamieszkującego w przyjmującym państwie członkowskim przez ponad 10 lat można zastosować procedurę wydalenia, jeżeli jego bezprawne zachowanie stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego

Ponadto, zatajenie, za pomocą gróźb i wymuszenia wobec ofiary, bezprawnego zachowania stanowiącego poważne zakłócenie porządku publicznego może pozbawić jego sprawcę ochrony przed wydaleniem wynikającej z długiego pobytu w przyjmującym państwie członkowskim

Dyrektywa w sprawie prawa obywateli Unii do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich¹ ustanawia warunki wykonywania tego prawa i jego ograniczenia ze względów porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego. Zgodnie z tą dyrektywą, przyjmujące państwo członkowskie nie może podjąć decyzji o wydaleniu wobec obywatela Unii, który uzyskał prawo stałego pobytu na jego terytorium (w następstwie nieprzerwanego pobytu przez co najmniej 5 lat), z wyjątkiem poważnych względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego. Jeżeli obywatel Unii zamieszkiwał w przyjmującym państwie członkowskim przez poprzednie dziesięć lat, decyzja o wydaleniu może zostać podjęta jedynie w przypadku, gdy występują nadrzędne względy bezpieczeństwa publicznego.

P.I., będący obywatelem włoskim, przebywa na terytorium Niemiec od 1987 r. Orzeczeniem z dnia 16 maja 2006 r. został on skazany na karę 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w związku z wykorzystaniem seksualnym, zmuszaniem do czynności seksualnych i gwałtem na niepełnoletniej córce jego byłej konkubiny (1990-2001). Od dnia 10 stycznia 2006 r. P.I. przebywa w zakładzie karnym, a koniec jego kary pozbawienia wolności przewidziany jest na 9 lipca 2013 r.

Orzeczeniem z dnia 6 maja 2008 r. niemiecki wymiar sprawiedliwości stwierdził, w oparciu o niemieckie przepisy prawa, utratę przez P.I. prawa do wjazdu i pobytu, między innymi ze względu na możliwość recydywy, i zarządził opuszczenie przez niego terytorium niemieckiego oraz stwierdził, że w razie niezastosowania się do tego nakazu P.I. zostanie deportowany do Włoch.

Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (wyższy sąd administracyjny dla kraju związkowego Nadrenia Północna-Westfalia, Niemcy), do którego wniesione zostało odwołanie w tej sprawie, w drodze pytań prejudycjalnych przedłożonych Trybunałowi, zmierza zasadniczo do ustalenia, czy wykorzystanie seksualne osoby niepełnoletniej, zmuszanie do czynności seksualnych i gwałt stanowią „nadrzędne względy bezpieczeństwa publicznego” mogące uzasadnić wydalenie obywatela Unii przebywającego od ponad 10 lat na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego (Niemcy).

Rzecznik generalny Yves Bot zwrócił na wstępie uwagę na orzecznictwo Trybunału², zgodnie z którym praktyki osiągające taki stopień intensywności, który zagraża bezpośrednio spokojowi i bezpieczeństwu fizycznemu całej ludności lub znacznej jej części, mogą wchodzić w zakres pojęcia „nadrzędnych względów bezpieczeństwa publicznego”.

¹ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich (Dz.U. 2004 L 229, s. 35; sprostowania Dz.U. L 229, s. 35 i Dz.U. 2005, L 197, s. 34).

² Wyrok Trybunału z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie [C-145/09](#) Tsakouridis. Wyrok ten dotyczył zwalczania przestępczości związanej z obrotem środkami odurzającymi w zorganizowanej grupie przestępczej.

Zdaniem rzecznika generalnego, chociaż w rozpatrywanym przypadku nie ma wątpliwości, iż wykorzystanie seksualne osoby niepełnoletniej, zmuszanie do czynności seksualnych i gwałt, które miały miejsce w gronie rodzinnym, stanowią szczególnie poważne naruszenie jednej z podstawowych wartości w społeczeństwie, taki rodzaj czynu nie jest jednak objęty zakresem pojęcia „bezpieczeństwa publicznego” w rozumieniu dyrektywy³.

W dyrektywie występuje bowiem rozróżnienie między pojęciem porządku publicznego i pojęciem bezpieczeństwa publicznego i drugie z tych pojęć posiada większą wagę w odniesieniu do bycia przeszkodą dla wzmocnionej ochrony przyznanej obywatelowi Unii. Te dwa pojęcia odpowiadają bowiem dwóm różnym sytuacjom kryminologicznym. Naruszenie przepisów prawa karnego prowadzi do zakłócenia porządku publicznego ustanowionego przez państwo członkowskie, podczas gdy zastosowanie pojęcia bezpieczeństwa publicznego nie jest automatycznym skutkiem samej okoliczności popełnienia przestępstwa, lecz jest wynikiem bezprawnego zachowania, które jest szczególnie poważne w świetle jego założeń i wywoływanych skutków wykraczających poza zakres indywidualnej krzywdy wyrządzonej ofierze lub ofiarom. Te dwa pojęcia nie są więc identyczne, ponieważ o ile każde zachowanie stwarzające zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego z definicji zakłóca porządek publiczny, relacja ta nie zachodzi w przeciwnym kierunku, nawet jeżeli popełniony czyn może w oczach opinii publicznej wywołać wrażenie odzwierciedlające zaburzenia spowodowane przestępstwem.

Rzecznik generalny stwierdził, że kwestia, czy przestępca, poprzez swoje zachowanie, stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, zależy nie tylko od wagi popełnionego przestępstwa, której wyrazem są odbyta lub zasądzona kara, ale przede wszystkim od jego charakteru. Tak więc, chociaż P.I. bez wątplenia stanowi zagrożenie w gronie rodziny, nie zostało wykazane w świetle charakteru popełnionych czynów, że stanowi on zagrożenie dla bezpieczeństwa obywateli Unii, tak jak ma to miejsce w przypadku przestępcy seksualnego, czyli przestępcy szczególnie niebezpiecznego charakteryzującego się takimi zachowaniami jak te, których dotyczyły sprawy Dutroux i Fourniret. Przyjęcie odmiennego rozstrzygnięcia sprowadzałoby się do uznania, że sama waga przestępstwa znajdująca swój wyraz w wymierzonej karze mogłaby stanowić uzasadnienie wydalenia z uwagi na „nadrzędne względy bezpieczeństwa publicznego”, co byłoby sprzeczne z założeniami dyrektywy.

Pomimo tego, w rozpatrywanym przypadku zastosowanie wobec P.I. wydalenia nie jest wykluczone.

Rzecznik generalny zaznaczył bowiem następnie, że **P.I. nie może skorzystać z ustanowionej dyrektywą wzmocnionej ochrony przed wydaleniem, ponieważ nie wykazuje rzeczywistej integracji ze społeczeństwem przyjmującego państwa członkowskiego.**

Rzecznik generalny uściślił w tym względzie, że „nadrzędne względy bezpieczeństwa publicznego” stanowią jedyny wyjątek od ochrony przed wydaleniem, z której może korzystać obywatel Unii, jeżeli przebywał w przyjmującym państwie członkowskim przez 10 lat poprzedzających decyzję o wydaleniu. Dyrektywa zawiera zwykłe domniemanie integracji ze społeczeństwem, ale okoliczności obalające je w rozpatrywanym przypadku wynikają z czynów popełnionych przez P.I., które wykazują, że nie był on rzeczywiście zintegrowany i że w efekcie nie może skorzystać ze wspomnianej wzmocnionej ochrony.

Niewątpliwie, gdyby o wspomnianych czynach, mając na uwadze ich datę, wiedziano w czasie ich popełnienia, P.I. byłby ścigany i zostałby wydalony bez możliwości skorzystania z ochrony ustanowionej dyrektywą. Integracja obywatela Unii opiera się bowiem również w oparciu o czynniki jakościowe i, według rzecznika generalnego, jest oczywiste, że zachowanie P.I. wskazuje na całkowity brak chęci integracji ze społeczeństwem przyjmującego państwa członkowskiego. P.I. nie może się zatem powołać na ochronę przysługującą po 10 latach pobytu, gdyż okres ten nie został przerwany z tego powodu, że jego zachowanie zostało zatajone.

---

³ Artykuł 28 ust. 3 dyrektywy 2004/38/WE.

Rzecznik generalny Y. Bot uznał, iż sytuacja przestępcza takiego rodzaju nie może doprowadzić do powstania prawa pod pretekstem, że występowała ona przez długi czas. Ponadto, sama dyrektywa stanowi, że państwa członkowskie mogą przyjąć niezbędne środki w celu odmowy, zniesienia lub wycofania jakiegokolwiek prawa przyznanego w niej w przypadku nadużycia praw lub oszustw. Zadaniem Trybunału jest wyciągnięcie konsekwencji z takiego oszustwa.

Rzecznik generalny doszedł do wniosku, że **obywatel Unii nie może powołać się na ustanowione dyrektywą prawo do wzmocnionej ochrony, jeżeli zostało wykazane, iż wywodzi to prawo z zachowania przestępczego stanowiącego poważne zakłócenie porządku publicznego w przyjmującym państwie członkowskim.**

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedłożenia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106